

VIAȚA ÎN UMBRA TELEVIZORULUI

CURSA DE VULPI de Christian Palustran. Traducerea: Gabriela Jireș • **TEATRUL „TOMA CARAGIU” DIN PLOIEȘTI** • Data reprezentației: 11 martie 1997 • Regia: Bogdan Voicu • Scenografia: Daniel Răduță • Ilustrația muzicală: Lucian Sabados • Distribuția: Lucia Ștefănescu (Mamie Chotard), Radu Panamarenco (Pépé Chotard), Carol Becher (Guy Camardel). În secvențele filmate: Daniel Chirea (Reporterul), Oxana Moravec (Fata), Radu Ioan Badea (Nepoțelul), Ionuț Antonie (Prezentator 1), Marian Despina (Prezentator 2), Dana Bolintineanu (Portăreasa), Nouria Nouri (Prezentatoarea TV), Fabian Gavriluțiu (Exploratorul), Florica Dinicu (Vânzătoarea), Corneliu Revent (Directorul), Dumitru Palade (Doctorul), Alexandru Pande (Preotul).

Despre autor aflăm din programul de sală, bogat în informații, că este profesor emerit la Liceul Rostand dintr-o localitate franceză, că a scris multe piese, dintre care unele i-au fost transmise la radio, iar altele i-au fost jucate de diferite trupe din Franța.

Despre piesă suntem informați că a avut premiera absolută la 29 noiembrie 1986, la Teatrul Caveau de la Roële, că a fost prezentată și la Festivalul internațional al „Serbărilor Valoniei” din septembrie 1986, și la Festivalul Franco-German de la Nancy în mai 1986, iar extrasele din presă semnalează că s-a bucurat de succes.

Din lectura textului ne dăm seama că și **Cursa de vulpi** a fost scrisă pentru teatrul radiofonic, numeroasele indicații din paranteze reprezentând semnale sonore ale unor acțiuni invizibile, destinate a fi receptate de un public de ascultători. Ceea ce n-a împiedicat reprezentarea ei pe scenă, în Franța – după cum am văzut – și în România, la Ploiești, unde tânărul regizor Bogdan Voicu a teatralizat textul, dinamizându-l, transpunând în imagini vizuale sugestiile auditive, mobilizând mijloace scenice eficiente pentru reliefaarea ideii: rolul nefast al televiziunii care cultivă senzaționalul

și violența, în viața unor oameni simpli și cumsecade, și, în general, agresiunea televiziunii în existența și așa destul de nesigură a societății de azi.

Nu e vorba însă de o piesă didactică. Segmentele de viață se interferează cu scenele filmate, realitatea alternează cu ficțiunea, substituindu-se realului într-un fel de coșmar ludic-dramatic bine pus în valoare de spectacolul lui Bogdan Voicu.

Concret, totul pornește de la o știre transmisă la televizor: „În această dimineață, Gaston Chotard s-a spânzurat în celula sa”. Ceea ce urmează este ancheta pe care televiziunea o întreprinde pentru a afla împrejurările ce l-au împins pe Chotard mai întâi la crimă, apoi, în închisoare, la sinucidere.

Gaston Chotard e, de fapt, un bătrânel cumsecade, care duce o viață tihnită împreună cu soția sa, el meșterind tot felul de mărunțișuri tehnice, ea tricotând de zor, atunci când nu citește ziarul plin de reportaje senzaționale și incitante despre crime, violuri etc. Viața cuplului se scurge în fața televizorului, unica lor distracție și preocupare, subiect de comentarii, prilej de tensiuni și de spaime adeseori, rareori de desfătare senină.

Scenele din viața anodină a cuplului Pépé și Mamie se interferează cu secvențe de film TV – ca de pildă serialul **Cursa de vulpi**, care dă și titlul piesei prin extrapolare la cursa întinsă de Chotard pentru prinderea eventualilor bandiți, a Spintecătorului anunțat de televiziune – și cu scene din ancheta TV întreprinsă după moartea eroului nostru.

Spectacolul beneficiază de scenografia lui Daniel Răduță, favorabilă unei desfășurări dinamice: un sistem de cărucioare pe care sunt mutate mobilele și sunt aduși în scenă eroii, și ecrane mobile de televizor. Regizorul a potențat ideea de coșmar fantastic, înzestrându-l pe reporterul TV Camardel cu o funcție simbolică, de manipulator impersonal și omniprezent, adânc implicat în viața cuplului Chotard, în care realul și imaginarul încep să se confunde, ca mânat de un destin. Impresia finală pe care ți-o lasă spectacolul e un amestec tulbure de parodie și dramă ce nu ajunge să se coaguleze într-o construcție coerentă, dar care se urmărește cu interes, ca o enigmă ce se cere dezlegată.

Prezent la premiera de la Ploiești, autorul s-a declarat „emoționat”, impresionat de frumusețea acestui spectacol, de ansamblul actoricesc sensibil, de umorul și eficacitatea regiei. Sper că n-a fost doar o afirmație de complezență.

Au jucat într-adevăr bine Radu Panamarenco, autoritar și ghiduș, veridic în Pépé Chotard, Lucia Ștefănescu, într-o compoziție sensibilă și nuanțat dramatică în Mamie, Carol Becher în acel factotum fantasmă numit Guy Camardel, precum și alți actori buni ai teatrului, prezenți doar în scenele filmate, fără să-și piardă individualitatea.

MARGARETA BĂRBUȚĂ

PRETENȚIUNILE EVROPII

CUTUMA de Amadou Koné. Traducerea: Micaela Slăvescu • **TEATRUL TINERETULUI DIN PIATRA NEAMȚ ȘI FUNDAȚIA PENTRU TEATRU ȘI FILM TOFAN** • Data reprezentației: 22 august 1997 • Regia: Alexandru Dabija • Scenografia: Irina Solomon, Dragoș Buhagiar • Distribuția: Radu Duda (Prințul), Ovidiu Crișan (Călătorul), Ana Ciontea (Fata), Liviu Timuș (Gardian I), Tudor Tăbăcaru (Gardian II), Daniel Beșleagă (Bătrân I), Mihai Danu (Bătrân II), Roxana Frunză (Bătrân III).

Pe lângă reproșul că nu joacă suficientă dramaturgie românească, mustrarea care li se aduce adesea teatrelor se referă la neglijarea textelor străine contemporane. Și nu e o invenție a criticilor: pe scenele noastre se văd, într-adevăr, doar rareori piese care, pe alte meridiane,